

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 21.11.2006
KOM(2006) 635 v konečnom znení

SPRÁVA KOMISIE

VÝROČNÁ SPRÁVA O KOHÉZNOM FONDE (2005)

{SEC(2006)1366}

OBSAH

1.	Realizácia rozpočtu	3
2.	Hospodárske prostredie a podmienenosť	7
3.	Koordinácia s politikou dopravy a politikou životného prostredia	8
3.1.	Doprava	8
3.2.	Životné prostredie	9
4.	Kontroly	9
5.	Nezrovnalosti a pozastavenie pomoci	10
6.	Hodnotenie	11
7.	Informácie a zverejnenie	12

VÝROČNÁ SPRÁVA O KOHÉZNOM FONDĚ (2005)

Táto správa sa predkladá v súlade s článkom 14.1 nariadenia (ES) č. 1164/1994, ktorým sa zriaďuje Kohézny fond. Zaoberá sa činnosťami Kohézneho fondu v roku 2005.

1. REALIZÁCIA ROZPOČTU

Finančné prostriedky Kohézneho fondu, ktoré boli k dispozícii pre záväzky v roku 2005, predstavovali sumu 5 131 932 989 EUR (súčasnú cenu) určenú pre 13 prijímajúcich členských štátov. Táto suma zahŕňa úvery technickej pomoci (8 100 000 EUR). Treba poznamenať, že Kohézny fond sa vzťahuje na 13 členských štátov a že Írsko, v dôsledku hospodárskeho rastu, už nie je oprávnené čerpať pomoc s účinnosťou od 1. januára 2004.

Viazané rozpočtové prostriedky sa prakticky úplne využili (99,99 %) a do roku 2006 sa nepreniesli žiadne prostriedky.

Tabuľka 1 Realizácia záväzkov v roku 2005 (v eurách)

Viazané rozpočtové prostriedky	Počiatkové	Pohyby	Konečné zdroje	Výnos	Zrušené	Prenos do roku 2006
Rozpočet na rok	5 131 932 989	0	5 131 932 989	5 131 394 095	0	0
Rozpočtové prostriedky prenesené z roku 2004	2 084 326	0	2 084 326	2 084 326	0	0
Znovu sprístupnené rozpočtové prostriedky	0	0	0	0	0	0
Splatenie	0	0	0	0	0	0
Celkom	5 134 017 315	0	5 134 017 315	5 133 478 421	0	0

Tabuľka 2 Realizácia platieb v roku 2005 (v eurách)

Platobné rozpočtové prostriedky	Počiatkové	Pohyby	Konečné zdroje	Výnos	Zrušené	Prenos do roku 2006
Rozpočet na rok 2005	3 005 500 000	- 905 667 578	2 099 832 422	2 095 501 859	4 330 562	0
Rozpočtové prostriedky prenesené z roku 2004	133 138 854	0	133 138 854	133 138 854	0	0

Znovu sprístupnené rozpočtové prostriedky	7 413 307	0	7 413 307	7 352 531	0	60 775
Splatenie	0	0	0	0	0	0
Celkom	3 146 052 161	- 905 667 578	2 240 384 583	2 235 993 244	4 330 562	60 775

V dôsledku relatívne pomalého tempa realizácie platieb v prvých deviatich mesiacoch roka bolo celkove 905,6 milióna EUR platobných rozpočtových prostriedkov prevedených z Kohézneho fondu do ERDF ako súčasť všeobecného postupu pri prevode spoločne s inými štrukturálnymi fondmi. Tento prevod znamenal, že asi 99,8 % platobných rozpočtových prostriedkov sa realizovalo v roku 2005.

Realizácia rozpočtových prostriedkov členskými štátmi v roku 2005

Tabuľka 3 Viazané rozpočtové prostriedky v roku 2005 (v eurách)

Členský štát	Životné prostredie		Doprava		Technická pomoc	Celkom	
	Suma	% ŽP	Suma	% dopr.		Suma	Suma
Španielsko	852 915 773	47,2	955 633 794	52,8	-	1 808 549 567	35,2
Grécko	108 808 087	25,3	321 689 418	74,7	-	430 497 505	8,5
Portugalsko	289 926 872	59,2	199 774 911	40,8	-	489 701 783	9,5
Cyprus	13 122 653	86,9	1 976 824	13,1	-	15 099 477	0,3
Česká republika	125 984 675	49,1	130 826 766	50,9	-	256 811 441	5,0
Estónsko	33 779 915	38,5	53 970 504	61,5	-	87 750 419	1,8
Maďarsko	157 491 180	50,7	153 050 527	49,3	-	310 541 707	6,0
Lotyšsko	78 180 693	50,6	76 219 129	49,4	-	154 399 822	3,0
Litva	117 185 363	68,3	54 376 851	31,7	-	171 562 214	3,3
Malta	0	0	5 347 620	100	-	5 347 620	0,1
Poľsko	673 535 292	57,8	491 996 252	42,2	-	1 165 531 544	22,7
Slovensko	79 538 582	51,0	76 448 510	49,0	-	155 987 092	3,0
Slovinsko	47 140 815	90,9	4 694 914	9,1	-	51 835 729	1,0
Technická pomoc	0	0	0	0	29 862 501	29 862 501	0,6

Celkom	2 577 609 900	50,2	2 526 006 020	49,8	29 862 501	5 133 478 421	100 %
---------------	----------------------	-------------	----------------------	-------------	-------------------	----------------------	--------------

Tabuľka 4 Platobné rozpočtové prostriedky v roku 2005 (v eurách)

V prípade nových členských štátov sa údaje týkajú iba platieb na projekty, ktoré boli prijaté v rámci Kohézneho fondu od 1. mája 2004 (t. j. bez zohľadnenia predvstupovej pomoci pre projekty ISPA). V tabuľke č. 5 sa uvádzajú platby uskutočnené v roku 2005 vo vzťahu k projektom ISPA, ktoré boli prijaté pred pristúpením v roku 2004.

Členský štát	Životné prostredie		Doprava		Technická pomoc	Celkom	
	Suma	% ŽP	Suma	% dopr.		Suma	%
Španielsko	654 401 989	47,2	732 303 612	52,8	-	1 386 705 601	62,0
Grécko	156 508 198	49,9	157 306 438	50,1	-	313 814 636	14,0
Írsko	12 004 179	73,2	4 391 663	26,8	-	16 395 842	0,7
Portugalsko	124 050 708	45,1	150 776 339	54,9	-	274 827 047	12,3
Cyprus	0	0	5 058 456	100	-	5 058 456	0,3
Česká republika	0	0	15 326 716	100	-	15 326 716	0,7
Estónsko	2 543 159	66,8	1 264 006	33,2	-	3 807 166	0,2
Maďarsko	3 190 375	4,0	74 988 467	96,0	-	78 178 843	3,5
Lotyšsko	0	0	20 441 701	100	-	20 441 701	0,9
Litva	0	0	48 866 247	100	-	48 866 247	2,2
Malta	0	0	0	0	-	0	0
Poľsko	0	0	17 411 326	100	-	17 411 326	0,8
Slovensko	2 664 822	61,3	40 784 213	38,7	-	43 449 035	1,9
Slovinsko	0	0	8 542 556	100	-	8 542 556	0,4
Technická pomoc	0	0	0	0	3 168 067	3 168 067	0,1
Celkom	955 363 431	42,8	1 277 461 745	57,2	3 168 067	2 235 993 244	100 %

V štvrtom roku sa snaha sústredila v prospech projektov v sektore dopravy, i keď sa rozdelenie platieb medzi dopravu a životné prostredie v jednotlivých členských štátoch značne odlišuje.

Tabuľka 5 Nové členské štáty – Platby týkajúce sa bývalých projektov ISPA realizované v roku 2005 (okrem technickej pomoci)

Členský štát	Životné prostredie		Doprava		Celkom	
	Suma	% ŽP	Suma	% dopr.	Suma	%
Česká republika	37 842 669,97	64,2 %	21 083 316,98	35,8 %	58 925 986,95	11,4 %
Estónsko	16 146 155,41	56,6 %	12 363 826,57	43,4 %	28 509 981,98	5,5 %
Maďarsko	28 224 506,00	39,8 %	42 706 981,30	60,2 %	70 931 487,30	13,7 %
Lotyšsko	24 905 962,19	41,6 %	34 943 875,20	58,4 %	59 849 837,39	11,5 %
Litva	12 859 292,90	38,6 %	20 464 144,41	61,4 %	33 323 437,31	6,4 %
Poľsko	85 207 452,51	40,3 %	26 464 614,43	59,7 %	211 672 066,94	40,8 %
Slovensko	20 033 296,36	43,4 %	26 147 266,92	56,6 %	46 180 563,28	8,9 %
Slovinsko	1 009 431,70	11,0 %	8 137 626,12	89,0 %	9 147 057,82	1,8 %
Celkom	226 228 767,04	41,9 %	292 311 651,93	58,1 %	518 540 418,97	100,0%

Tabuľka 6 Zaplatenie záväzkov za obdobie rokov 1993 - 1999 v roku 2005 (v eurách)

Členský štát	Počiatočná suma, ktorá sa má zaplatiť	Vyradenie zo záväzkov	Platby	Konečná suma, ktorá sa má zaplatiť
Španielsko	305 739 244	30 456 151	70 983 944	204 299 149
Grécko	171 283 818	59 732 167	29 386 156	82 165 494
Írsko	33 705 504		4 067 959	29 637 545
Portugalsko	31 638 853		2 124 257	29 514 596
Celkom	542 367 419	90 188 318	106 562 316	345 616 784

Pozn.: Počiatočné sumy, ktoré sa majú zaplatiť v roku 2005, nezodpovedajú konečným sumám predloženým vo výročnej správe za rok 2004 v dôsledku nepresností v tabuľke za rok 2004.

Záväzky Kohézneho fondu sa uskutočňujú z diferencovaných rozpočtových prostriedkov. Inými slovami, platby vyplývajú z počiatočných viazaných zdrojov. Ak sa všetky projekty implementujú v súlade s rozhodnutiami, suma, ktorá sa má zaplatiť, existuje „automaticky“ vzhľadom na rozdiel medzi dátumom rozhodnutia a dátumom zaplatenia zostatku (zvyčajne 4 až 5 rokov).

V snahe zabrániť prílišnému omeškaniu medzi záväzkami a platbami sa pokračovalo v osobitnom úsilí, ktoré sa vynakladalo na vyrovnanie nezaplatených rozpočtových prostriedkov na opatrenia začaté v roku 2000. Približne 36,2 % nezaplatených rozpočtových prostriedkov na začiatku roka sa buď zaplatilo, alebo podliehalo vyradeniu zo záväzkov v roku 2005. Nezaplatené rozpočtové prostriedky klesli do konca roka 2005 len na 6,7 % ročného rozpočtu Kohézneho fondu (v porovnaní s približne 50 % na konci roka 2002 a 39 % na konci roka 2003). Toto úsilie zamerané na zníženie nezaplatených rozpočtových prostriedkov sa zachová aj v roku 2006 v partnerstve s vnútroštátnymi orgánmi, ktoré zodpovedajú za realizáciu projektu a s tým súvisiace platobné pohľadávky.

Podrobné údaje o projektoch prijatých v roku 2005 za každý členský štát sú uvedené v prílohe k tejto správe.

2. HOSPODÁRSKE PROSTREDIE A PODMIENENOSŤ

Nariadením Rady o Kohéznom fonde¹ sa stanovujú makroekonomické podmienky na využívanie fondu. Uvádza sa v ňom, že „žiadne nové projekty, alebo v prípade významných projektov, nové projektové fázy sa nemôžu financovať z fondu v členskom štáte, ak Rada uznášajúca sa kvalifikovanou väčšinou na odporúčanie Komisie zistí, že členský štát neimplementoval [svoj program stability alebo konvergencie] takým spôsobom, aby zabránil nadmernému deficitu“. Odráža to úlohu Kohézneho fondu ako nástroja rozpočtovej podpory na vnútroštátnej úrovni, ktorý pomáha členským štátom zachovať si makroekonomickú stabilitu.

V roku 2005 Rada neprijala žiadne rozhodnutia vedúce k pozastaveniu finančnej pomoci z fondu pre ktorúkoľvek z prijímajúcich krajín. Potvrdilo sa, že šesť členských štátov, ktoré nedávno pristúpili – Česká republika, Cyprus, Malta, Maďarsko, Poľsko a Slovensko - zaznamenali nadmerný deficit v roku 2004. Potom, ako Komisia v decembri 2004 dospela k záveru, že všetky príslušné členské štáty prijali účinné opatrenia ako odpoveď na odporúčania Rady, podľa vývoja rozpočtu v roku 2005 sa nepovažovalo za potrebné, s výnimkou Maďarska, prijať žiadne ďalšie opatrenie. Cyprus dokázal napraviť svoj nadmerný deficit do roku 2005, zatiaľ čo programy konvergencie v prípade iných krajín (s výnimkou Poľska) sú v súlade s odporúčaniami Rady, pričom cieľové dátumy pre nápravu nadmerného deficitu sú stanovené na rok 2006 pre Maltu, 2007 pre Slovensko a 2008 pre Českú republiku. V aktualizácii poľského programu konvergencie z roku 2005 sa navrhuje zníženie deficitu verejnej správy o 3 % do roku 2009, na rozdiel od termínu v odporúčaní Rady z júla 2004 stanovenému na rok 2007. Podľa názoru Rady to nepredstavuje účinnú nápravu nadmerného deficitu do roku 2007 a Komisia má v úmysle odporúčať ďalšie kroky podľa postupu pri nadmernom deficite, ako to vyžaduje Pakt stability a rastu.

V roku 2005 sa tri členské štáty, na ktoré sa vzťahuje Kohézny fond (Grécko, Maďarsko a Portugalsko), zapojili do ďalších krokov v postupe pri nadmernom deficite.

V prípade Portugalska sa postup pri nadmernom deficite opätovne začal potom, čo v roku 2004 došlo k zrušeniu predošlého postupu začatého v roku 2002. Po dosiahnutí deficitu 2,9 % v roku 2004 Rada znovu začala postup pri nadmernom deficite v odpovedi na predpokladaný deficit 6,2 % na rok 2005 a odporúčala nápravu situácie najneskôr do konca roka 2008. Rada vo svojom stanovisku k aktualizácii portugalského programu stability z roku 2005 uviedla, že program bol zhodný s nápravou nadmerného deficitu do roku 2008.

Rada rozhodla v januári 2005, že Grécko a Maďarsko neprijali účinné opatrenie v reakcii na odporúčania Rady v júli 2004. V prípade Grécka však Komisia dospela v apríli 2005 k záveru, že sa prijalo účinné opatrenie na zníženie rozpočtového deficitu

¹ Vychádza z článku 6 nariadenia Rady (ES) č. 1164/94, ako ho v kodifikovanom znení predložila Komisia..

pod 3 % v roku 2006 v reakcii na oznámenie Rady z februára 2005. Oznámením Rady sa predĺžil termín na nápravu nadmerného deficitu do roku 2006 a odzrkadľuje sa to aj v termíne stanovenom v aktualizácii gréckeho programu stability na nápravu situácie z roku 2005.

Pokiaľ ide o Maďarsko, Rada vydala v marci 2005 nové odporúčanie, v ktorom vyžaduje, aby krajina zaviedla dodatočné rozpočtové opatrenia do júla 2005 a uskutočnila nápravu nadmerného deficitu do roku 2008. V júli 2005 Komisia vydala oznámenie Rade, v ktorom uviedla, že maďarské orgány prijali účinné opatrenia v prípade rozpočtového deficitu v roku 2005, ktorý si možno vyžiada ďalšie opatrenia, a na dosiahnutie cieľového deficitu v roku 2006 sú potrebné závažné a rozhodujúce úpravy. V októbri 2005 Komisia opätovne prehodnotila rozpočtovú situáciu Maďarska a odporučila Rade, aby v roku 2005 po druhý raz rozhodla, že Maďarsko neprijalo účinné opatrenie na nápravu svojho deficitu. Z opätovného hodnotenia vyplynul záver, že rozpočtové ciele na roky 2005 a 2006 by sa ani zďaleka nedosiahli, čo spochybňuje rok 2008, ktorý sa predtým stanovil ako termín na nápravu nadmerného deficitu. Na základe tejto situácie Rada vydala pre Maďarsko druhé rozhodnutie na základe článku 104 ods. 8 v novembri 2005. Aktualizácia maďarského programu konvergencie na rok 2005 bola predložená v decembri 2005 s plánom znížiť nadmerný deficit do roku 2008. Rada usúdila, že podľa jej názoru to podlieha značnému riziku, keďže sprísnenie výdavkov sa nezakladalo na jasne definovaných a kvantifikovaných opatreniach. Rada preto vyzvala Maďarsko, aby do 1. septembra 2006 predložilo revidovanú aktualizáciu svojho programu konvergencie. Ustanovenia o podmienenosti sa budú naďalej uplatňovať po roku 2007: navrhované nové nariadenie o Kohéznom fonde na ďalšie programové obdobie² ďalej objasňuje doložku o podmienenosti. Rada predovšetkým môže rozhodovať o pozastavení celej finančnej pomoci alebo jej časti z fondu pre príslušný členský štát s účinnosťou od 1. januára roku nasledujúceho po rozhodnutí. Pozastavenie sa bude týkať nových záväzkov.

3. KOORDINÁCIA S POLITIKOU DOPRAVY A POLITIKOU ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

3.1. Doprava

Sektor dopravy predstavoval v roku 2005 menej ako polovicu (49,8 %) celkových záväzkov Kohézneho fondu. Komisia, podobne ako v minulosti, v snahe zlepšiť formálnu vyváženosť požiadala členské štáty, aby uprednostňovali najmä projekty v oblasti železničnej dopravy. Projekty, ktoré členské štáty prijali v roku 2005, sa uvádzajú v prílohe k tejto správe.

V sektore dopravy sa podpora Spoločenstva poskytuje koordinovane prostredníctvom rôznych nástrojov: Kohézny fond, ISPA, EFRR, programy transeurópskych dopravných sietí, pôžičky EIB. Finančná podpora z týchto nástrojov je v podstate zameraná na transeurópske dopravné siete (ďalej len „TEN-T“).

Usmernenia Spoločenstva pre rozvoj TEN-T sa stanovili rozhodnutím č.1692/96/ES zmeneným a doplneným rozhodnutím č. 884/2004/ES. V rozhodnutí sa stanovilo 30

² Článok 4 návrhu nariadenia Rady o zriadení Kohézneho fondu, KOM(2004) 494, konečné znenie, 2004/0166(CNS).

prioritných projektov európskeho záujmu, z ktorých 14 predstavuje revidované projekty prijaté v Essene. V rozhodnutí sa členské štáty vyzývajú, aby uprednostňovali tieto projekty.

V súlade s článkom 3 nariadenia (ES) č. 1164/94 naposledy zmeneného a doplneného rozhodnutím 1264/1999 sa z Kohézneho fondu môže poskytovať pomoc na projekty spoločného záujmu zamerané na dopravnú infraštruktúru, ktoré financujú členské štáty a ktoré sú identifikované v rámci usmernení o TEN-T.

3.2. Životné prostredie

Sektor životného prostredia predstavoval v roku 2005 iba o niečo viac ako polovicu (50,2 %) celkových záväzkov Kohézneho fondu. Vo všeobecnosti, projekty podporované z Kohézneho fondu prispievali ku globálnym cieľom politiky životného prostredia v súvislosti s trvalo udržateľným rozvojom, najmä k dosiahnutiu prioritných oblastí šiesteho akčného programu, najmä pokiaľ ide o riadenie prírodných zdrojov, nakladanie s odpadom a v súvislosti s investíciami, ktoré sa snažia obmedziť vplyvy na klimatické zmeny. Projekty, ktoré prijali členské štáty v roku 2005, sa uvádzajú v prílohe k tejto správe.

Kohézny fond počas roku 2005 naďalej prispieval k implementácii právnych predpisov v oblasti životného prostredia nielen prostredníctvom priameho financovania infraštruktúr, ale tiež poskytovaním stimulov podporujúcich uplatňovanie smerníc. Ide o tematické zásahy s územným rozmerom, ako je ochrana prírody, nakladanie s tuhým odpadom a odpadovými vodami a hodnotenie vplyvu na životné prostredie (EIA).

Nové členské štáty v súvislosti so svojimi výdavkami stanovili, že vodné hospodárstvo a nakladanie s tuhým odpadom sa stanú dôležitými prioritami. Potreba investícií a infraštruktúry zostáva vo väčšine prípadov naďalej vysoká, aby bolo možné splniť podmienky kľúčových smerníc v takých oblastiach ako tuhý odpad a voda (najmä úprava mestských odpadových vôd), ale tiež v oblastiach kvality ovzdušia a snahy znižovať priemyselné znečistenie. Podpora infraštruktúry v oblasti životného prostredia v rámci Kohézneho fondu je preto pre nové členské štáty dôležitá.

4. KONTROLY

Činnosť auditu EÚ 4 (Grécko, Írsko, Portugalsko, Španielsko) v roku 2005 sa naďalej zameriavala na sledovanie nevyriešených problémov v efektívnom fungovaní riadiacich a kontrolných systémov v troch členských štátoch. Pokračovalo sa v monitorovaní akčných plánov dohodnutých s členskými štátmi (Grécko, Portugalsko a Španielsko na centrálnej úrovni), aby bolo možné urobiť potrebné úpravy.

Rozsah auditu zahŕňal testy zhody, pokiaľ ide o systémy ako celok a testovanie vecnej správnosti výdavkov so zameraním na efektívnu implementáciu overovaní na úrovni riadenia, zhodu s požiadavkami verejného obstarávania, oprávnené výdavky a uverejňovanie s cieľom presvedčiť sa o zákonnosti a korektnosti platobných požiadaviek. Okrem toho, v roku 2005 začal samostatný prieskum zameraný na audit

projektov, ktoré boli formálne ukončené, s cieľom preskúmať auditorskú činnosť orgánov určených na vydávanie vyhlásení o ukončení pomoci pred poskytnutím stanoviska audítora. Uskutočnila sa jedna misia v Španielsku a v Portugalsku v sektore dopravy.

Dvadsať projektov Kohézneho fondu sa podrobilo hĺbkovému auditu v roku 2005, z toho prevažná väčšina v Španielsku a v Portugalsku, zatiaľ čo v Grécku sa audit sústredil na testy zhody.

Na úrovni systémov sa zaznamenané nedostatky týkali nedostatočných plánovaných kontrol (overovania na úrovni riadenia alebo operácií) a neuspokojivého plnenia článku 9 nariadenia Komisie (ES) č. 1386/2002 o náhodných kontrolách. Na úrovni projektov sa hlavné zistené nedostatky týkali postupov verejného obstarávania. Zistené nezrovnalosti podliehajú rokovacím postupom s príslušnými členskými štátmi na účely stanovenia, či a v akom rozsahu sa pristúpi k uplatneniu možných finančných úprav.

So zreteľom na systémy, ktoré desať nových členských štátov zaviedlo na účely splnenia požiadaviek nariadenia Komisie (ES) č. 1386/2002, kontroly dokumentácie sa ukončili v období január až marec 2006 a umožnili Komisii ubezpečiť sa o zavedení systémov. Audity systémov začali v roku 2005 a overovalo sa v nich, či zavedené systémy zodpovedajú opisu a či efektívne fungujú. Okrem toho sa počas roku 2005 začal samostatný prieskum s cieľom overiť správne uplatňovanie postupov verejného obstarávania na základe vzorky kontraktov uzatvorených po pristúpení.

5. NEZROVNALOSTI A POZASTAVENIE POMOCI

Európsky úrad pre boj proti podvodom (ďalej len „OLAF“) otvoril v roku 2005 päť prípadov v súvislosti s informáciami, ktoré dostal o Kohéznom fonde. Dva prípady z nich viedli k externému vyšetrovaniu a jeden prípad sa už uzavrel ako „žiadny prípad“. Zostávajúce dva prípady sa presunuli do roku 2006 a očakáva sa ich hodnotenie. Neuskutočnili sa žiadne kontrolné audity spojené s nariadením (ES) č. 2185/96³.

Podľa článku 3 nariadenia (ES) č. 1831/94⁴ o nezrovnalostiach a spätnom získaní súm neoprávnene vyplatených a o organizácii informačného systému v tejto oblasti, osem členských štátov prijímajúcich pomoc oznámilo 204 prípadov nezrovnalostí, ktoré predstavovali 129 250 528 EUR príspevku Spoločenstva. Tieto prípady sa stali predmetom pôvodného správneho alebo súdneho konania.

Stojí za zmienku, že väčšinu týchto prípadov (192) oznámili štyri pôvodné členské štáty prijímajúce pomoc, s prevahou prípadov oznámených Gréckom (152), ktoré predstavovali celkovo 91 653 202 EUR príspevku Spoločenstva, z ktorých zostáva 24 872 456 EUR, ktoré je potrebné získať späť. Prípady, ktoré oznámili írské orgány (18), predstavovali celkovo 21 714 607 EUR odpočítaných pred predložením konečnej platby Komisii. Naopak, pokiaľ ide o 16 prípadov, ktoré oznámili

³ Ú. v. ES L 292, 15.11.1996, s. 2.

⁴ Ú. v. ES L 191, 29.7.1994, s. 1.

portugalské orgány a ktoré predstavujú 6 205 143 EUR príspevku Spoločenstva, a 6 prípadov, ktoré oznámili španielske orgány a ktoré predstavujú 8 668 985 EUR, v prvom prípade zostáva 4 131 494 EUR a v druhom prípade 8 378 744, ktoré je potrebné získať späť.

Z nových členských štátov iba Česká republika oznámila 6 prípadov, Estónsko 2 prípady, Maďarsko 1 a Litva 3 prípady, ktoré predstavovali menej významné sumy, ako sú uvedené sumy. Takmer vo všetkých prípadoch sa príslušné sumy odpočítali pred predložením platobných požiadaviek Komisii.

Ostatné nové členské štáty informovali Komisiu, že počas roku 2005 sa nezistili žiadne nezrovnalosti. Členské štáty však treba upozorniť na skutočnosť, že určitý počet prípadov zistených počas vnútroštátnych misií zameraných na audit a misií Spoločenstva nemal za následok oznámenie podľa príslušného nariadenia.

Vo väčšine oznámených prípadov sa nezrovnalosti týkajú uplatňovania pravidiel verejného obstarávania a v zostávajúcich prípadoch predloženia neoprávnených výdavkov.

Nariadenie (ES) č. 1831/94 bolo počas roku 2005 zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 2168/2005⁵. Zmeny a doplnenia sa týkajú: vymedzenia pojmu nezrovnalosť, ako sa uvádza v článku 1.2 nariadenia Rady (ES) č. 2988/95; vymedzenia pojmu podozrenie z podvodu; objasnenia momentu, kedy sa musí prípad oznámiť; vymedzenia pojmu „konkurz“ a vylúčenia povinnosti oznamovať prípady konkurzu, s výnimkou niektorých prípadov, najmä ak ide o podozrenie z podvodu; elektronického prenosu prípadov nezrovnalostí; zvýšenia prahovej hodnoty na oznamovanie zo 4 000 EUR na 10 000 EUR; opätovného definovania cieľov, zdôraznenia analýzy rizika.

6. HODNOTENIE

Komisia a členské štáty musia v súlade s ustanoveniami článku 13 revidovaného nariadenia (ES) č. 1164/94 zo 16. mája 1994 zabezpečiť efektívnosť pomoci Spoločenstva pri implementácii projektov spolufinancovaných v rámci Kohézneho fondu. To znamená, uchýliť sa k monitorovacím a hodnotiacim opatreniam, ktoré pravdepodobne umožnia úpravu projektov podľa výsledkov monitorovania a hodnotenia.

Ak je to potrebné, Komisia a členské štáty v spolupráci s Európskou investičnou bankou posúdia a vyhodnotia všetky spoločne financované projekty (11 v roku 2005).

Počas implementácie projektov a po ich ukončení Komisia a členské štáty monitorujú realizáciu projektov, zohľadňovanie ich cieľov a vplyv ich implementácie. Na metodologickej úrovni ku každej žiadosti o pomoc je pripojená analýza nákladov a výnosov (CBA). CBA má preukázať, či sú sociálno-ekonomické prínosy stanovené v polovici obdobia úmerné mobilizovaným finančným zdrojom. Komisia skúma toto hodnotenie na základe zásad stanovených v príručke pre analýzu

⁵ Ú. v. EÚ L 345, 21.12.2005, s. 15.

nákladov a výnosov uverejnenej v roku 2003⁶, ktorú používajú sponzori projektov aj Komisia.

Na základe toho Komisia poskytla počas roku 2005 dôležitú metodickú podporu a pomáhala členským štátom prostredníctvom činností spojených s budovaním kapacít zameraných na zlepšenie konzistentnosti plánovanej finančnej a ekonomickej analýzy projektov. Vyvinul sa na to jednoúčelový softvér (pod názvom CBA Software), ktorý je v súčasnosti po skúšobnej fáze úplne funkčný. Jeho cieľom je poskytnúť Komisii a následne aj členským štátom prijímajúcim pomoc nástroj, ktorý im môže pomôcť vykonávať analýzu nákladov a výnosov pre projekty financované z Kohézneho fondu.

Okrem toho, následné hodnotenie vzorky 200 projektov spolufinancovaných z Kohézneho fondu počas obdobia 1993 – 2002, ktoré sa uskutočnilo v roku 2005, prinieslo v roku 2005 významnú odozvu: vytvorila sa pracovná skupina len na tento účel, ktorá mala pristúpiť k stanoveniu priorít a preformulovaniu odporúčaní tejto správy.

7. INFORMÁCIE A ZVEREJNENIE

Komisia zaslala 9. marca členským štátom súbor dokumentov obsahujúcich usmernenia. Účelom týchto dokumentov bolo pripomenúť určité ustanovenia nariadenia č. 1164/94 a stanoviť pravidlá s cieľom zabezpečiť dodržiavanie zásady správneho finančného hospodárenia: dojednania o zaplatení 20 % platby na účet; postup realizácie splatenia celej platby alebo časti platby na účet („pravidlo M+12“); postup, ktorý sa má uplatňovať podľa článku C5 prílohy II nariadenia č. 1164/94 („pravidlo M+24“); usmernenia, pokiaľ ide o zmeny a doplnenia rozhodnutí o projektoch Kohézneho fondu; dojednania o prechode z ISPA do Kohézneho fondu pre príslušné členské štáty.

Dve informačné stretnutia s účasťou 25 členských štátov sa konali v Bruseli 20. apríla a 15. decembra. Na prvom stretnutí Komisia predložila odozvu na následné hodnotenie 200 projektov Kohézneho fondu, o ktorého záveroch sa hovorilo na predchádzajúcom stretnutí v novembri 2004. Na stretnutí v decembri sa uskutočnila výmena osvedčených postupov v oblasti zhody s hodnotením vplyvu na životné prostredie (EIA).

Po prijatí nariadenia Komisie (ES) č. 621/2004 o informačných opatreniach a opatreniach publicity Generálne riaditeľstvo uverejnilo na internetovej stránke Info regio prehľad základných skutočností a aktualizovalo referenčnú internetovú stránku Kohézneho fondu.

⁶ http://europa.eu.int/comm/regional_policy/sources/docgener/guides/cost/guide02_en.pdf